

Det Kongelige Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119, Dep.

0032 OSLO

Vår ref.
08/19-23
HEAN

Arkiv
A20 &13

Deres ref.

Vår dato
09.12.2009

SVAR - HØRING - FORSLAG TIL ENDRINGER I OPPLÆRINGSLOVEN OG PRIVATSKOLELOVEN - LEKSEHJELP, SKYSS OG POLITIATTEST

Kunnskapsdepartementet (KD) har i brev av 02.11.09 invitert til høring om forslag til endring i opplæringslov og privatskolelov.

Gran kommune kommer med høringsuttalelse på følgende punkter:

- Innføre plikt for skoleeier til å tilby elever på 1.-4. årstrinn leksehjelp
- Innføre rett til skyss for funksjonshemmede til og fra skolefritidsordningen
- Innføre krav om politiattest ved tilsetning i musikk- og kulturskoler

Gran kommunes høringsuttalelser er gitt fra administrasjonen.

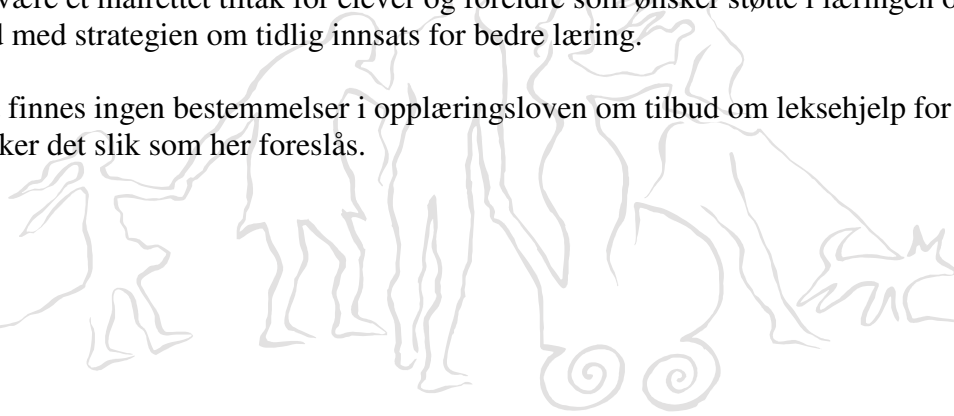
PLIKT FOR SKOLEEIER TIL Å TILBY ELEVER LEKSEHJELP

Bakgrunn og gjeldende rett

I høringsnotatet fra KD henvises det til St.meld. nr. 31 (2007-2008) *Kvalitet i skolen*. I denne meldingen fremheves det hvor viktig det er at opplæringen i fag, leksehjelp og daglig fysisk aktivitet blir styrket. Viktige målsettinger i skolen er økt læring, bedre trivsel og helse for alle elever slik at skolen kan bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Skolens rolle som verktøy for sosial utjevning må styrkes alle elever bør derfor gis tilbud om leksehjelp.

Det er på denne bakgrunn foreslått bevilget midler til leksehjelp i Prp. 1 S (2009-2010). Bevilgningen gjelder til sammen åtte timer gratis leksehjelp etter obligatorisk skoletid pr. uke for 1. til 4. årstrinn, dvs. i gjennomsnitt to timer pr uke for hvert av disse trinnene. Dette vil være et målrettet tiltak for elever og foreldre som ønsker støtte i læringen og også være i tråd med strategien om tidlig innsats for bedre læring.

Det finnes ingen bestemmelser i opplæringsloven om tilbud om leksehjelp for elever som ønsker det slik som her foreslås.

Gran kommunes kommentarer til bakgrunn og gjeldende rett.

Gran kommune ser det som positivt at det blir innført leksehjelp fra skoleåret 2010/2011. Gran kommune har hatt deltatt med en skole i forsøksprosjektet knyttet til leksehjelp i skolen, og har gode erfaringer derfra. I tillegg har flere av skolene innenfor egen ramme hatt forsøk med leksehjelp.

Gran kommune er prinsipielt enige i at leksehjelp kan være et godt tiltak for å nå målet om at skolen skal bidra til sosial utjevning. Likeledes er man enig i at leksehjelp på 1. – 4. trinn kan være et målrettet tiltak for elever og foreldre som ønsker støtte i læringen og vil være i tråd med strategien om tidlig innsats for bedre læring.

Departementets vurderinger

I høringsnotatet fra KD er det angitt en rekke momenter som skal underbygge viktigheten av innføringen av gratis leksehjelp.

Punktene under er hentet fra høringsnotatet, og er satt opp nummerisk for lettere å kunne kommentere. For fullstendig tekst henvises det til høringsnotatet fra Kunnskapsdepartementet.

1. Tilbud om leksehjelp vil være et virkemiddel for å stimulere svake elever til bedre gjennomføring av videregående opplæring.
2. Dette kan bidra til sosial utjevning gjennom inkludering, bedre rammer for læringsutbytte og økt sosial trivsel.
3. Leksetilbudet skal være gratis for elevene og frivillig å delta.
4. Alle som ønsker det skal ha mulighet til å delta.
5. Leksehjelpen skal ikke være en del av grunnopplæringen, men være en nær tilknytning mellom skolearbeidet og leksehjelpen.
6. Viktig at tilbudet er fleksibelt og tilpasses lokale forhold.
7. Ikke gitt at elever på 1. og 4. årstrinn har samme behov for leksehjelp.
8. Tilbudet skal være administrativt underlagt rektors ledelse.
9. Kommunen står fritt til å organisere leksehjelpstilbudet, men det antas at leksehjelp vil tilbys i regi av skolefritidsordningen.
10. Skoleeier pålegges i forslaget å tilby leksehjelp, og er dermed ansvarlig for tilbudet.
11. Forslaget innebærer at leksehjelperne bør ha politiattest.
12. Departementet ser det ikke som naturlig å innføre en rett til skyss etter et tilbud om leksehjelp der deltakelse er frivillig.
 - Departementet ser at det vil kunne medføre visse utfordringer knyttet til skyss.
 - Departementet mener at fylkeskommunene/kommunene her må finne praktiske løsninger på dette.

Gran kommunes kommentarer til departementets vurderinger

Som tidligere nevnt stiller Gran kommune seg positivt til innføring av leksehjelp. Det er allikevel en del momenter som Gran kommune mener ikke er hensyntatt i tilstrekkelig grad ved utformingen og tilretteleggingen av gratis leksehjelp.

Punktene 1 – 5.

Gratis leksehjelp er begrunnet ut fra et ønske om sosial utjevning, og skal være et virkemiddel for å stimulere svake elever til bedre gjennomføring av videregående opplæring. I forbindelse med Prosjekt leksehjelp la SINTEF innværende år frem en forskningsrapport som angir en del punkter som departementet synes å ha støttet seg til.

Fra Gran kommunes side anmerkes det at departementet i liten grad er tatt hensyn til noe av det viktigste som fremkommer i SINTEF sin forskningsrapport: **leksehjelp må ikke oppleves som et tilbud til elever med spesielle læringsvansker.**

Når departementet sier at tilbudet om leksehjelp skal være et virkemiddel *”for å stimulere svake elever til bedre gjennomføring av videregående opplæring”* og samtidig fremhever *”frivillighet”* som et viktig prinsipp, og understreker dette videre med at *”leksehjelpen ikke skal være en del av grunnopplæringen”*, mener vi at leksehjelp som tiltak i mindre grad har mulighet til å lykkes i sine ambisiøse målsetting om sosial utjevning.

Gran kommune mener at dersom et tiltak som leksehjelp skal innføres, må dette være en del av den obligatoriske grunnopplæringen, og dermed innbefatte alle elever.

Det vil kunne være utfordringer knyttet til samarbeid hjem/skole og foreldrenes ansvar og mulighet til påvirkning av sine barns opplæring og læring, herunder det tradisjonelle leksearbeidet. Det viktige samarbeidet med foreldrene om både innhold og utforming mener vi vil være enklere dersom leksehjelp blir en obligatorisk del av skolen. Vi mener foreldrene skal ha en sentral rolle i oppfølgingen av sine barns læring og utvikling. En helhet hvor skolearbeid og leksehjelp obligatorisk for alle elever mener vi er en bedre løsning.

Punkt 6 og 7

På samme måte som LK06 i svært stor grad gir skoleeier rett og mulighet til å ivareta lokale forhold, er det naturlig at et tilbud om leksehjelp må tilpasses lokale forhold.

Gran kommune er prinsipielt enig i at det ikke nødvendigvis er slik at leksehjelpen skal fordeles likt mellom de fire årstrinnene. Samtidig kan det være utfordringer knyttet til muligheten for praktisk gjennomføring, skyss, forholdet til åpningstider SFO, sluttider skole etc. som påvirker organiseringen.

Den enkleste organiseringsformen ville vært å legge alle timene til en dag, og dermed erstatte SFO med leksehjelp. Dette vil neppe gi noe godt læringsutbytte. I tråd med hva SINTEF-rapporten om leksehjelpprosjektet antyder, vil en organisering med leksehjelp 3-4 dager i uken trolig gi mest utbytte.

Det bemerkes fra Gran kommune at organiseringen av leksehjelp må sees i sammenheng med behovet for skoleskyss, som er kommentert under. Vi anser det som viktig at leksehjelp er organisert som en del av den obligatoriske grunnopplæringen.

Hva departementet legger i at tilbudet skal være fleksibelt, fremkommer ikke i høringsnotatet.

Punkt 8 – 10

Gran kommune er av den formening at ved innføring av leksehjelp for 1. – 4. årstrinn, burde dette være en del av den obligatoriske grunnopplæringen.

Det er vår mening at det burde være minst like naturlig å legge leksehjelp som en obligatorisk del av grunnopplæringen, som det er å legge inn fysisk aktivitet på 5. – 7. trinn.

Det anses som en selvfølge at et tilbud om leksehjelp skal være administrativt rektors ledelse, og at skoleeier er den øverste ansvarlige for tilbudet.

Punkt 11

Det anses som en selvfølge at alle ansatt innenfor rammen av skole og tilhørende aktiviteter er omfattet av bestemmelsen som innbefatter krav om politiattest.

Punkt 12

I likhet med mange av landets kommuner har Gran kommune svært mange elever som er avhengig av skyss til og fra skolen. Gjennom departementets manglende helhetstenkning vil et tilbud om gratis leksehjelp raskt kunne bli en illusjon når den praktiske hverdagen skal ordnes.

I Gran kommune er ca 50 % av elevene avhengig av skoleskyss 1 eller flere dager i uken, avhengig av om de benytter skolefritidsordningen eller ikke.

Dersom et tilbud om leksehjelp legges utenfor den obligatoriske rammen av grunnopplæringen, vil den praktiske konsekvensen bli at mange elever ikke vil kunne få mulighet til å delta på ordningen med leksehjelp.

Departementet sier i høringsnotatet at *"fylkeskommunene/kommunene må finne praktiske løsninger knyttet til skyss."* Selv om kommunen sikkert kan finne løsninger for noen skoler i samarbeid med fylkeskommunen, sees mangelen på forståelse for hvilke praktiske konsekvenser en frivillig leksehjelpsordning har i forhold til skyss som den største hindringen for å nå de ambisiøse målsettingene.

Det vil for Gran kommunes del ikke være mulig å finne praktiske løsninger på dette. Det betyr i praksis at de som IKKE benytter SFO, og er avhengig av skyss for hjemtransport, ikke vil kunne bruke leksehjelpsordningen.

Med det antallet skyss elever Gran kommune har, med en grendestruktur på skole og bosetting, vil en merkostnad knyttet til en "mellomskyss" være betydelig. Dette er en kostnad som i sin helhet vil tilfalle kommunen, da fylkeskommunen med rette vil kunne hevde at skyss etter SFO ikke er deres ansvar fordi dette ikke er en del av den obligatoriske grunnopplæringen.

Et annet alternativ vil være å forskyve den ordinære skoleskyssen til leksehjelpen er over. Det vil da oppstå et tilsynsbehov for de elevene som ikke skal på SFO og ikke benytter seg av leksehjelpsordningen. Dette vil i så fall også være en kostnad som kommunen alene må bære.

Hvorvidt en løsning med forskjøvet skyss tider for alle elever kan aksepteres av fylkeskommunen, er ikke avklart.

Departementets forslag til lovtekst

Departementets forslag til lovtekst anses kommentert ut fra de ovenstående punktene bortsett fra kravet til kvalifikasjoner til de som skal gi leksehjelp.

Departementet skriver at det i sammenheng med å gi utfyllende forskrifter vil bli vurdert ”om det bør settes krav til kvalifikasjoner for den som gir leksehjelp”.

Gran kommunes kommentarer til departementets forslag til lovtekst

Fra en skoleeiers ståsted må det settes krav til alle som i sitt virke skal bidra til læring og utvikling hos våre elever. Det kan ikke være slik at behovet for tilrettelegging og tilpasning løsrives fra annet læringsarbeid i skolen.

Samtidig er hjelp og støtte til elevene i forbindelse med lekser tradisjonelt foreldrenes oppgave. Det er derfor et stort spørsmål om det bør settes krav i forskrifts form til kompetansekravet knyttet til de som skal gi leksehjelp.

Fra Gran kommunes ståsted burde man ved innføringen av en ordning med leksehjelp gjøre den til en del av den obligatoriske grunnopplæringen, og sette krav om at leksehjelp skal utføres av lærere med de samme kvalifikasjonskravene som i skolen og finansieres ut fra det kostnadsbildet.

En regulering av et kompetansekrav og kvalifikasjoner på et tilbud som ikke er en del av den obligatoriske grunnopplæringen, vil ikke være hensiktsmessig. Da må det være opp til den enkelte skoleeier å regulere hvilke krav man mener skal settes.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Departementet har ved kostnadsberegning av tiltaket lagt til grunn fagarbeiderlønn og gitt et påslag på 25 %, for at det skal ligge inne en kostnadsdekning for at pedagogisk personale kan bistå med organiseringen.

Departementet sier videre at de ”legger til grunn at kommunene og fylkeskommunene finner praktiske løsninger på skyss i forbindelse med leksehjelp, og sier at merkostnader knyttet til dette skal dekkes innenfor kommunenes og fylkeskommunenes gjeldende budsjetttrammer.”

Gran kommunes kommentarer til økonomiske og administrative konsekvenser

Gran kommune er av den formening om at den økonomiske rammen som er lagt til ikke er tilstrekkelig.

Dette begrunnes i at Gran kommune mener man må ha et høyere ambisjonsnivå knyttet til de målsettingene som leksehjelp er uttrykt å skulle bidra til å løse.

De økonomiske rammene må derfor sees i sammenheng med vår kommentar om kompetansekrav.

Gran kommune har tidligere kommentert at utfordringene knyttet til skyss betydelige.

Med en skole- og bosettingsstruktur i kommunen som gjør at ca 50 % av elevene er avhengige av skyss en eller flere ganger i uka, avhengig av deltakelse på SFO, vil den praktiske gjennomføringen av leksehjelp, ikke kunne innfri de målsettinger departementet fremhever at leksehjelp skal bidra til å løse.

Sammendrag høringsuttalelse plikt for skoleeier til å tilby elever leksehjelp

Gran kommune:

- er enig i departementets vurdering av at leksehjelp kan være et viktig virkemiddel for sosial utjevning
- er positivt innstilt til at leksehjelp innføres som et lovbestemt tiltak
- mener leksehjelp må kunne være en naturlig del av den obligatoriske grunnopplæringen på 1. – 4. trinn, på samme måte som fysisk aktivitet er lagt inn på 5. – 7. trinn
- mener leksehjelp må være en del av den obligatoriske grunnopplæringen, og dermed automatisk innbefatte alle elever
- mener leksehjelp hører naturlig til i den obligatoriske grunnopplæringen, og dermed kan kompetansekravet til de skal utføre leksehjelp settes likt kravet til undervisningspersonalet i skolen og finansieres ut fra det kostnadsbildet
- mener departementet ikke ser og tar inn over seg de utfordringene som tilligger kommuner hvor man har en stor andel skysselever
- mener en forskriftsmessig regulering av et kompetansekrav og kvalifikasjoner på et tilbud som ikke er en del av den obligatoriske grunnopplæringen ikke vil være hensiktsmessig
- mener den økonomiske rammen som er lagt til ikke er tilstrekkelig

Rett til skyss for funksjonshemmede til og fra skolefritidsordningen

Høringsuttalelse fra Gran kommune.

Gran kommune stiller seg positive til den foreslåtte endringen i Opplæringslovens § 7-3 og § 7-4 som vil gi elever med funksjonshemninger eller midlertidig skade/sykdom og behov for skyss, rett til gratis skyss til og fra skolefritidsordningen.

En slik endring av loven vil i liten grad føre til økte utgifter for den "faste" skyssen, dvs. for elever med funksjonshemninger, da den stort sett utføres med drosje.

Det vil kunne påløpe noe ekstra utgifter knyttet til et midlertidig skyssbehov i forbindelse med skade/sykdom, men for kommunens del vil dette begrense seg til persontakst.

For fylkeskommunen vil en slik endring kunne medføre en del merkostnader, men dette vil i den store sammenheng være marginale økninger.

Krav om politiattest ved tilsetting i musikk- og kulturskoler

Høringsuttalelse fra Gran kommune.

Gran kommune stiller seg positive til den foreslåtte endringen i Opplæringslovens § 13-6, med henvisning i Opplæringslovens § 10-6, som vil stille krav til politiattest for ansatte i musikk- og kulturskoler.

Med vennlig hilsen

Henning Antonsen
grunnskoleleder
saksbehandlers telefon: 61 33 85 55

Kopi til: Kommunestyret